

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

VEJ nr 9251 af 09/04/2021 (Gældende)

Vejledning til overgangsordning for nye regler for spildevandsselskabers klimatilpasning m.v.

Ministerium: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Journalnummer: Klima-, Energi- og Forsyningsmin.,
Energistyrelsen, j.nr. 2021-526

Vejledning til overgangsordning for nye regler for spildevandsselskabers klimatilpasning m.v.

Indhold

1. Baggrund og indledning
2. Omfanget af de nye regler
3. Omfanget af overgangsordningen
4. Projekter omfattet af overgangsordningen
 - 4.1. Projekter, der har fået tillæg
 - 4.2. Projekter med væsentlige irreversible investeringer
5. Hvad er en irreversibel investering
 - 5.1. Afholdte omkostninger til planlægning, projektering eller udførelse af projekt
 - 5.2. Bindende aftale om afholdelse af omkostninger til planlægning, projektering eller udførelse af projekt
 - 5.3. Væsentlige kompensationer i forbindelse med bindende aftaler
6. Hvad er en væsentlig investering
7. Hydraulisk sammenhængende projekter
 - 7.1. Formål med bestemmelsen vedr. hydrauliske sammenhænge
 - 7.2. Hydraulisk sammenhæng
 - 7.2.1. Baggrund vedr. hydraulisk sammenhæng
 - 7.2.2. Påvisning af hydraulisk sammenhæng
 - 7.3. B-projekter må ikke kunne realiseres som planlagt
 - 7.3.1. Betydelige fordyrelser
 - 7.3.2. Betydelige forskelle i dimensioneringsgrundlag
 - 7.3.3. Betydelige forsinkelser
 - 7.3.4. Øvrige væsentlige ændringer af B-projektet
 - 7.4. Spildt væsentlig irreversibel investering
 - 7.4.1. For dyre investeringer er gennemført i A-projektet
 - 7.4.2. Yderligere omkostninger til A-projektet
 - 7.4.3. Generelt om betingelserne for hydraulisk sammenhængende projekter
8. Ændringer af eksisterende aftaler
9. Anmeldelseskravet
 - 9.1. Frist for anmeldelse
 - 9.2. Hvad skal anmeldes
 - 9.3. Beskrivelse af formål og indhold i projektet
 - 9.4. Begrundelse for at projektet kan komme med i overgangsordningen
 - 9.5. Bindende aftaler
 - 9.6. Supplerende redegørelser og/eller dokumentation
 - 9.6.1. 1-anmeldelser: afgørelse om tillæg
 - 9.6.2. 2-anmeldelser: Irreversible investeringer
 - 9.6.3. 3-anmeldelser: Hydraulisk sammenhæng
10. Forsyningssekretariatets sagsbehandling
 - 10.1. Anmeldelsen til overgangsordningen og forhåndsgodkendelser
 - 10.2. Klagemuligheder
11. Igangsættelseskravet

12. I øvrigt om overgangsordningen

12.1. Frivillighed

1. Baggrund og indledning

Som en del af de nye regler om spildevandsselskabers klimatilpasning mm. er indført en overgangsordning. Denne vejledning uddyber overgangsreglerne i følgende:

- Lov nr. 2210 af 29. december 2020:
Lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse, vandsektorloven, lov om vandløb og lov om vandforsyning m.v.
(Spildevandsforsyningsselskabers klimatilpasning, vandselskabernes foreninger til fremme af vandsektorens effektivitet og kvalitet m.v.)
- Bekendtgørelse nr. 2275 af 29. december 2020 som ændret ved bekendtgørelse nr. 284 af 26. februar 2021:
Bekendtgørelse om spildevandsforsyningsselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt
(Omkostningsbekendtgørelsen)

Når der i nærværende vejledning står ”ændringsloven” eller ”bekendtgørelsen”, er det ovenstående, der henvises til.

Vejledningen omfatter *ikke* reglerne på Miljøministeriets område, såsom bekendtgørelse nr. 2276 af 29. december 2020 om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand (Serviceniveaubekendtgørelsen). Miljøstyrelsen ventes at udgive en vejledning for dette område medio 2021.

Formålet med overgangsordningen er at sikre, at de nye regler finder anvendelse så hurtigt som muligt, men samtidig undgå, at væsentlige irreversible omkostninger til planlægning, projektering eller udførelse af projekter efter de tidligere regler, som spildevandsforsyningsselskaberne eller projekterne i medfinansieringsprojekter allerede har betalt eller forpligtet sig til at betale, vil være spildt, fordi selskabet helt eller delvist ikke må gennemføre eller betale for det pågældende projekt efter de nye regler.

Nærværende vejledning er afgrænset til overgangsordningen. For vejledning omkring de øvrige regler på området henvises til den samlede vejledning, der forventes udgivet medio 2021.

Årsagen til, at nærværende vejledning er afgrænset til overgangsordningen er, at selskaberne ifølge reglerne har frist for anmeldelse af projekter til overgangsordningen 15. april 2021. For at sikre, at der er tilstrækkeligt vedledningsmateriale på plads inden dette tidspunkt, er der i første omgang udarbejdet en afgrænset vejledning herom.

2. Omfanget af de nye regler

De nye regler indeholder overordnet fire elementer, jf. tabel 1:

- Samfundsøkonomi: Serviceniveauet for projektet skal følge reglerne for fastsættelse af serviceniveau i serviceniveaubekendtgørelsen. Bemærk at kravet om samfundsøkonomisk beregning til fastsættelse af serviceniveauet ikke omfatter projekter med et serviceniveau, der ikke overstiger en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder og en 10-års regnhændelse i fælleskloakerede områder.

- Omkostningsfordeling: Omkostningerne skal fordeles mellem selskab og evt. andre parter efter nytte jf. omkostningsbekendtgørelsens § 7, stk. 3.
- Kontrakt: Selskabet skal indgå en kontrakt, som indeholder bestemte punkter, med evt. andre parter, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 6, stk. 1.
- Selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet: Selskabet skal dokumentere, at løsningen er omkostningseffektiv for selskabet og dermed forbrugerne, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 5.

Inddeling af projekter i kategorier, jf. tabel 1:

- Projekter med nytte for andre parter: Projekter om etablering eller drift af anlæg, som både har nytte for selskabet og en eller flere andre parter, uanset hvem der ejer anlægget, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1.
- Projekter i vandløb og åbne anlæg til tag- og overfladevand på fremmed grund: Projekter i vandløb, og projekter om etablering eller anvendelse af åbne anlæg såsom kanaler eller åbne bassiner til håndtering af tag- og overfladevand på fremmed grund, herunder vejarealer, uanset hvem der ejer anlægget, jf. omkostningsbekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 3.
- Øvrige projekter med andre parter og selskabets egne projekter: Projekter, der ikke falder ind under ovennævnte kategorier (herunder ikke har nytte for andre parter), såsom underjordiske eller overdækkede anlæg (f.eks. rør, underjordiske bassiner og pumpestationer), eller åbne anlæg (f.eks. kanaler og åbne bassiner) på selskabets egen grund.

Med klimatilpasningsprojekter forstås i denne vejledning:

- Projekter, der forhøjer det faktiske serviceniveau i forhold til håndtering af tag- og overfladevand, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1, *eller*
- Kloakering af et område, der ikke tidligere har været kloakeret, for tag- og overfladevand, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 2,
- Dog *ikke* projekter, som har en afledt effekt i form af forhøjelse af serviceniveauet for håndtering af tag- og overfladevand eller reduktion af skadesomkostninger fra tag- og overfladevand, men hvis hovedformål er at leve op til et andet statsligt eller kommunalt fastsat, pålagt eller godkendt mål, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 5. Dette kan f.eks. være indsatser til reduktion af overløb fra fælleskloak.

Krav om:	Samfunds- økonomi	Omkostnings- fordeling	Kontrakt	Selskabsøkonomisk om- kostningseffektivitet
Klimatilpasningsprojekter:				
Med nytte for andre parter	X	X	X	X
I vandløb og åbne anlæg til tag- og overfladevand på fremmed grund	X	X	X	X
Øvrige projekter med andre parter og selskabets egne	X			X
Projekter med andet (hoved)formål end klimatilpasning:				
Med nytte for andre parter		X	X	X
I vandløb og åbne anlæg til tag- og overfladevand på fremmed grund		X	X	X
Øvrige projekter med andre parter og selskabets egne				

Tabel 1: De nye reglers inddeling i projekter i kategorier og hvilke elementer, der gælder for de pågældende kategorier.

De nye regler er således ikke kun begrænset til klimatilpasningsprojekter, men omfatter også en del øvrige typer projekter. Som det fremgår af tabel 1 er der dog også projekttyper, som de nye regler ikke sætter nye krav til.

De enkelte elementer i de nye regler beskrives ikke yderligere i denne vejledning, idet der henvises til den kommende vejledning.

3. Omfanget af overgangsordningen

Udgangspunktet er, at alle selskabernes omkostninger til projekter, herunder klimatilpasningsprojekter, fra og med 1. januar 2021 skal overholde de nye regler.

Der er dog mulighed for, at konkrete projekter, der opfylder visse betingelser, kan gennemføres efter de hidtil gældende regler - den såkaldte overgangsordning. Typerne af konkrete projekter fremgår af ændringslovens § 6, stk. 2, og bekendtgørelsens § 12, stk. 2, og beskrives nærmere i afsnit 4.

Det er vigtigt at bemærke, at overgangsordningen ikke kun er afgrænset til klimatilpasningsprojekter, men også omfatter øvrige projekter, hvor der er indført nye krav, jf. tabel 1.

Den overordnede struktur af overgangsordningen fremgår af tabel 2. De enkelt dele af overgangsordningen forklares nærmere i nærværende vejlednings nedenstående afsnit.

	Ikke omfattet af de nye regler	Kan omfattes af overgangsordningen <u>Skal</u> i så fald anmeldes, jf. afsnit 9	Kan ikke omfattes af overgangsordningen
Projekter, som er idriftsat inden 1. januar 2021, jf. afsnit 4	X		
Projekter, hvor selskabet inden 1. januar 2021 har fået tillæg til afholdte omkostninger, jf. afsnit 4.1		X	
Projekter, hvor selskabet inden 1. januar 2021 har fået tillæg til budgetterede omkostninger, jf. afsnit 4.1		X	
Projekter, hvor selskabet (eller projekt-ejer) inden 1. januar har foretaget væsentlige irreversible investeringer (herunder en bindende aftale), jf. afsnit 4.2		X	
Projekter, der er hydraulisk sammenhængende med projekter, hvor der inden 1. januar 2021 er foretaget en væsentlig irreversible investering (herunder en bindende aftale), jf. afsnit 7		X	

Projekter, der ikke opfylder et eller flere af ovennævnte kriterier			X
Projekter, der ikke er igangsat inden 1. januar 2027, jf. afsnit 11.			X

Tabel 2: Oversigt over strukturen af overgangsordningen.

4. Projekter omfattet af overgangsordningen

Indledningsvist bemærkes det, at projekter, der er fysisk *idriftsat inden 1. januar 2021*, dvs. inden de nye reglers ikrafttræden, *ikke* er omfattet af de nye regler. Dermed er de heller ikke relevante i forhold til overgangsordningen.

De fremtidige driftsomkostninger og eventuelle afdrag til projektejer for disse idriftsatte projekter er principielt omfattet af overgangsordningen, men er undtaget fra kravet om anmeldelse (se afsnit 9) og opfylder per definition betingelsen om væsentlige irreversible investeringer (se afsnit 4.2), eftersom projekterne er færdigetablerede inden 1. januar 2021.

Overgangsordningen omhandler derfor de projekter, selskaberne (eller projektejer for medfinansieringsprojekter) idriftsætter *efter* de nye reglers ikrafttræden.

Selskaberne kan gennemføre visse typer projekter efter de tidligere regler. Det drejer sig om projekter, hvor der er truffet afgørelse om tillæg, og projekter, hvor der er foretaget væsentlige irreversible investeringer, herunder bindende aftaler og, på visse betingelser, hydraulisk sammenhængende projekter, jf. afsnit 4.1 og 4.2 nedenfor.

4.1. Projekter, der har fået tillæg

Projekter, hvor Forsyningssekretariatet inden 1. januar 2021 har truffet afgørelse om at give tillæg, kan omfattes af overgangsordningen jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2, nr. 2, litra a, og for medfinansieringsprojekter § 12, stk. 2, nr. 1, jf. ændringslovens § 6, stk. 2.

Dette inkluderer i princippet både tillæg givet til afholdte omkostninger efter de nuværende regler om økonomiske rammer for vandselskaber, som har været gældende siden 2016, og tillæg givet på baggrund af budgetterede omkostninger efter reglerne om prisloftregulering m.v. af vandsektoren fra før 2016. I praksis er projekter, hvor der inden den 1. januar 2021 er givet tillæg til afholdte omkostninger, formentlig i langt de fleste tilfælde sat i drift inden den 1. januar 2021, i hvilket tilfælde de slet ikke falder ind under de nye regler, jf. afsnit 4 oven for.

Bemærk at bestemmelsen kun omfatter egentlige afgørelser om tillæg. Forhåndsgodkendelser er således ikke omfattet.

4.2. Projekter med væsentlige irreversible investeringer

Projekter, hvor selskabet, eller projektejer, har foretaget en væsentlig irreversible investering inden 1. januar 2021, kan omfattes af overgangsordningen jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2, nr. 2, litra b, og for medfinansieringsprojekter bekendtgørelsens § 12, stk. 1, jf. ændringslovens § 6, stk. 2. En investering i et projekt skal således *både* være væsentlig og irreversible for at projektet kan omfattes af overgangsordningen.

For en uddybning af ”irreversibel investering” henvises til afsnit 5, og for en uddybning af ”væsentlig” henvises til afsnit 6.

For medfinansieringsprojekter vil det som udgangspunkt være projektejer og ikke selskabet, der har foretaget en væsentlig irreversibel investering. Det skyldes, at selskabets omkostninger jf. medfinansieringsbekendtgørelsen, er afgrænset til afdrag til projektejer og evt. drift, dvs. omkostninger *efter* projektet er idriftsat – i hvilket tilfælde projektet må antages allerede at opfylde betingelsen i afsnit 4.1 om projekter, der har fået tillæg eller er idriftsat inden 1. januar 2021.

Væsentlige irreversible investeringer i et konkret projekt kan *på visse betingelser* udvides til også at omfatte hydraulisk sammenhængende projekter, jf. afsnit 7.

5. Hvad er en irreversibel investering

En irreversibel investering kan bestå af afholdelse af *omkostninger* til planlægning, projektering eller udførelse af projektet, eller indgåelse af *bindende aftale* herom, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 5. For en uddybning af ”væsentlig” henvises til afsnit 6.

For at kunne falde ind under bestemmelsen skal de *afholdte omkostninger* eller en *bindende aftale* opfylde de følgende betingelser:

- Kan alene omfatte planlægning, projektering eller udførelse af projekter. Afholdte omkostninger eller bindende aftaler, der ikke vedrører planlægning, projektering eller udførelse af projekter, kan *ikke* omfattes af bestemmelsen.
- Skal være afholdt direkte til et eller flere konkrete projekter. Afholdte omkostninger eller bindende aftaler, der ikke direkte kan relateres til et konkret projekt, kan *ikke* omfattes af bestemmelsen. Eksempler på dette kan være overordnede forundersøgelser og beregninger, hvor der ikke indgår konkrete projekter (f.eks. en kortlægning for et større område af de nuværende oversvømmelsessandsynligheder eller nuværende skadesomkostninger pga. oversvømmelser), eller workshops/inddragelse af generel karakter (f.eks. ønsker til lokalplaner etc.).
- Skal vedrøre håndtering af spildevand, som spildevandsforsyningsselskabet har ansvaret for, og skal være afholdt af eller skulle afholdes af spildevandsforsyningsselskabet eller ved medfinansieringsprojekter af projektejeren (se evt. afsnit 4.2). Projektejers omkostninger til egne anlæg, der ikke bidrager til selskabets håndtering af spildevand, f.eks. træningsudstyr, stier eller andet med rekreativt formål, kan *ikke* indgå.

5.1. Afholdte omkostninger til planlægning, projektering eller udførelse af projekt

De afholdte omkostninger skal være afholdt direkte til det eller de konkrete projekter, der ønskes omfattet af overgangsordningen, og kan således ikke omfatte mere overordnede investeringer i f.eks. driftsudstyr, der har et bredere formål end det eller de konkrete projekter. Omkostningerne kan være i form af medarbejdertimer, der direkte er afholdt til det eller de konkrete projekter, og som ligger ud over almindelig drift. Informationer herom kan typisk trækkes fra selskabets eller projektejers økonomi- eller tidsregistreringssystem. Omkostningerne kan ligeledes være planlægningsomkostninger, f.eks. ansøgning om myndighedsgodkendelse eller afholdelse af workshops eller borgermøder, i det omfang de direkte omhandler et eller flere konkrete projekter, der ønskes omfattet af overgangsordningen. Det kan være nødvendigt at skønne fordelingen af omkostninger, der afholdes samlet til et eller flere projekter og eventuelt til andre formål. Eksempler herpå er selskabets afholdte omkostninger til en workshop, der omhandler flere konkrete projekter eller et borgermøde, der både omhandler konkrete projekter og aktiviteter, der ikke kan omfattes af overgangsordningen. FS kan bede selskaberne redegøre for skønnene.

Omkostninger til mere overordnede planlægningsaktiviteter kan ikke indgå. Planlægningsomkostningerne skal således knyttes direkte til det eller de konkrete projekter. Tilsvarende kan afholdte omkostninger eller bindende aftaler, der indgår i spildevandsselskabets almindelige drift, ikke regnes med.

5.2. Bindende aftale om afholdelse af omkostninger til planlægning, projektering eller udførelse af projekt

En *bindende aftale* om afholdelse af omkostninger til planlægning, projektering eller udførelse af projekt kan være med rådgivere, entreprenører el. lign. *eller* kan være en bindende medfinansieringsaftale eller samarbejdsaftale med f.eks. en kommune eller privat part.

En aftale anses for bindende, hvis spildevandsforsyningsselskabet eller projektejer kun kan frigøre sig af kontrakten ved at *hæve* den ud fra de almindelige obligationsretlige, herunder aftaleretlige, regler og principper eller mod at betale en væsentlig kompensation, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 6.

Selskabets forventede omkostninger ved at opsiges kontrakten kan således stamme fra en klausul herom i kontrakten, eller ved at den anden part efter de almindelige obligationsretlige regler og principper kan kræve væsentlig kompensation, hvis aftalen opsiges.

Hvis en aftale skal anses for at være en irreversibel investering, kræver det således, at aftaleparten vil have krav på en væsentlig kompensation, hvis aftalen opsiges af selskabet som følge af de nye regler. Dette forudsætter en *konkret* vurdering af aftalen og konsekvenserne for aftaleparten og dermed de potentielle økonomiske konsekvenser for selskabet.

Det følger af bestemmelsen i bekendtgørelsens § 12, stk. 5, at alene en kompensation, som *selskabet* skal betale, kan indgå i vurderingen af, om en aftale er bindende. Hvis selskabet kan opsiges aftalen, uden at aftaleparten vil have krav på en væsentlig kompensation fra selskabet, vil en eventuel omkostning for aftaleparten ved opsigelsen, som der ikke kan gøres krav på over for selskabet, ikke kunne indgå i vurderingen af, om en aftale er bindende. Bemærk dog i den forbindelse, at hvis der er tale om en medfinansieringsaftale, kan projektejer eventuelt allerede afholdte omkostninger vedr. tag- og overfladevand indgå i vurderingen af irreversible investeringer.

Aftalens indhold skal i øvrigt opfylde betingelserne i afsnit 5.1, dvs. omhandle konkrete projekter osv., mens aftaler om mere overordnede planlægningsopgaver og lignende ikke kan omfattes. Ligeledes skal aftalen være indgået inden 1. januar 2021, jf. afsnit 4.2.

Der kan ikke siges at foreligge en bindende aftale, alene fordi selskabet har meldt planer om et projekt eller et givent serviceniveau ud, eller fordi selskabet allerede har klimatilpasset efter de tidligere regler til et vist niveau i dele af kommunen. Overgangsordningen kan således ikke anvendes til f.eks. at sikre, at resterende borgere i kommunen får samme serviceniveau som de borgere, hvor der allerede er foretaget klimatilpasning. Et evt. serviceniveau fastsat i en spildevandsplan efter de tidligere regler kan heller ikke anses for en bindende aftale set i forhold til, om selskabet kan udføre projekter efter overgangsordningen.

Det bemærkes i øvrigt, at bl.a. den tidligere anvendte standardkontrakt for medfinansieringsprojekter indeholder et forbehold for, at selskabet kan få tillæg til projektet efter de gældende regler. Dette forbehold vil som udgangspunkt ikke indgå i vurderingen af, om aftalen er bindende i overgangsordningens forstand.

5.3. Væsentlige kompensationer i forbindelse med bindende aftaler

Ved vurderingen af, om en kompensation i forbindelse med, at en *aftale* opsiges, må anses for *væsentlig*, kan der bl.a. lægges vægt på, hvor stort et beløb den forventede kompensationen udgør, og hvor stor en del af kontraktsummen og af de samlede projektomkostninger den udgør, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 6.

Der skal således foretages en vurdering af, hvor stor en kompensation aftaleparten må antages at ville have krav på fra selskabet, hvis aftalen opsiges.

Hvis selskabet må antages at være forpligtet til at betale størstedelen af kontraktsummen i kompensation, vil kompensationen formentlig i de fleste tilfælde skulle anses for væsentlig, jf. bemærkningerne til lovforslaget. Tilsvarende vil det sandsynligvis ikke anses for væsentligt, hvis kompensationen kun må forventes at udgøre en lille andel af kontraktsummen, såsom f.eks. 10 procent. Kontraktsummens andel af de samlede, budgetterede projektkomkostninger har også betydning, således at kompensationens størrelse også ses i forhold til de samlede projektkomkostninger. En kompensations andel af en kontraktsum, der udgør størstedelen af de samlede budgetterede projektkomkostninger, er således mere væsentlig end en tilsvarende kompensations andel af en kontraktsum, der kun udgør en lille del af de samlede, budgetterede projektkomkostninger.

Selv om kontrakten må anses for bindende, og derfor indebærer en irreversibel investering i projektet svarende til den samlede kontraktsum, skal betingelsen om væsentlighed af denne – sammen med eventuelle andre irreversible investeringer i projektet – også være opfyldt, for at projektet kan omfattes af overgangsordningen. Se kriterierne for vurdering af væsentlig investering i afsnit 6.1.

6. Hvad er en væsentlig investering

Ved vurderingen af, om *omkostninger* må anses for *væsentlige*, kan der bl.a. lægges vægt på, hvor stort et beløb, der er tale om, og hvor stor en del af de samlede projektkomkostninger den udgør, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 5. Der kan ligeledes i visse tilfælde blive lagt vægt på, hvor stor en del af selskabets økonomiske ramme, de irreversible omkostninger udgør.

Forsyningssekretariatets vurdering af, om en omkostning anses for væsentlig, vil i hovedreglen være baseret på en samlet vurdering af relative og absolutte beløbsstørrelser. Som beskrevet tidligere er det intentionen med overgangsordningen, at det nye regelsæt implementeres så hurtigt som muligt, men samtidig at omfanget af spildte investeringer begrænses. Det er således intentionen med det samlede nye regelsæt, at alle investeringer så vidt muligt afholdes efter de nye regler, for at undgå f.eks. overinvesteringer som følge af serviceniveauer, der er højere end det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige. Det betyder samtidig, at det ikke er intentionen, at en relativt mindre investering i et økonomisk omfattende projekt anvendes som løftestang for, at projektet omfattes af overgangsreglerne, så der foretages yderligere store investeringer i projektet efter de tidligere regler.

Kriterierne vil derfor i hovedreglen være:

- Beløbsstørrelse: Beløbsstørrelsen af den irreversible investering, herunder en evt. bindende aftale. Er investeringen af et mindre omfang, taler det for, at investeringen kan betragtes som ikke-væsentlig. Er investeringen af et større omfang, taler det for, at investeringen kan betragtes som væsentlig.
- Relativ investering: Størrelse af den irreversible investering, herunder en evt. bindende aftale, i procent af de samlede budgetterede projektkomkostninger. Er investeringen af et mindre omfang, taler det for, at investeringen kan betragtes som ikke-væsentlig. Er investeringen af et større omfang, taler det for, at investeringen kan betragtes som væsentlig.

Andre kriterier vil kunne indgå i vurderingen af væsentlighed. Et eksempel på et kriterium, der kan anvendes i den samlede vurdering af væsentlighed:

- Størrelsen af den irreversible investering, herunder en evt. bindende aftale, i relation til selskabets samlede påvirkelige økonomiske ramme. En given investering vil alt andet lige have større økonomisk betydning for et lille selskab end for et stort. Det kan derfor også indgå i vurderingen af væsentlighed.

Der vil være tale om en *samlet vurdering* af kriterierne.

Væsentligheden skal være dokumenterbar, så det vil f.eks. ikke være nok, at et projekt anses for "vigtigt" eller "hensigtsmæssigt" af selskabet eller en anden part. Kriterierne skal ligeledes vedrøre selskabets økonomi for at indgå.

Neden for angives en række eksempler, der kan anvendes i vurderingen af væsentlighed. Når der skrives "afholdte omkostninger" i eksemplerne menes irreversible investeringer, herunder evt. bindende aftaler. Eksemplerne tager udgangspunkt i et selskab, men kan lige så vel omhandle projektejer:

Eksempel 1A: Et selskab har afholdt omkostninger til et projekt på 20.000 kr. ud af et samlet budget for projektet på 250.000 kr., svarende til en relativ investering på ca. 8 procent. Den lave beløbsstørrelse og den lave relative investering taler samlet set for, at investeringen er ikke-væsentlig.

Eksempel 1B: Et selskab har afholdt omkostninger til et projekt på 20.000 kr. ud af et samlet budget for projektet på 22.000 kr., svarende til en relativ investering på ca. 90 procent. På trods af den lave beløbsstørrelse, vil den meget høje relative investering gøre, at investeringen samlet må anses for væsentlig.

Eksempel 2A: Et selskab har afholdt omkostninger til et projekt på 3 mio. kr. ud af et samlet budget for projektet på 4 mio. kr., svarende til en relativ investering på ca. 75 procent. Den store beløbsstørrelse og relative investering taler for, at investeringen samlet set er væsentlig.

Eksempel 2B: Et selskab har afholdt omkostninger til et projekt på 3 mio. kr. ud af et samlet budget for projektet på 500 mio. kr., svarende til en relativ investering på mindre end 1 procent. På trods af den høje beløbsstørrelse kan den meget lave relative investering gøre, at investeringen samlet set formentlig ikke vil kunne anses for væsentlig.

Eksempel 2C: Et selskab har afholdt omkostninger til et projekt på 3 mio. kr. ud af et samlet budget for projektet på 20 mio. kr., svarende til en relativ investering på ca. 15 procent. På trods af den forholdsvis lave relative investering vil den høje absolutte beløbsstørrelse gøre, at investeringen samlet set formentlig vil kunne anses for væsentlig.

Eksempel 3: Et selskab har afholdt ½ mio. kr. ud af et budget på 12 mio. kr., svarende til en relativ investering på ca. 4 procent. Selskabets samlede påvirkelige økonomiske ramme er på 25 mio. kr. Den begrænsede beløbsstørrelse og den lave relative investering taler for, at investeringen ikke vil kunne anses for væsentlig. Da beløbsstørrelsen udgør en meget stor andel af selskabets samlede, påvirkelige økonomiske ramme (ca. 2 procent), vil dette imidlertid kunne tale for, at investeringen samlet set alligevel kan anses for væsentlig.

Som det fremgår af eksemplerne, står kriterierne ikke alene men vurderes samlet.

7. Hydraulisk sammenhængende projekter

Hvis der er en sådan hydraulisk sammenhæng mellem to eller flere projekter, at en væsentlig irreversibel investering i et projekt i væsentligt omfang vil være spildt, hvis et eller flere andre projekter ikke kan realiseres som planlagt, og dette ikke er muligt, hvis de skal opfylde bekendtgørelsens regler, anses den væsentlige irreversible investering for at omfatte alle de pågældende projekter, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 7. Herefter betegnes de projekter, hvor der er foretaget en væsentlig irreversibel investering inden d. 1. januar 2021, for A-projekter, mens de hertil hydraulisk sammenhængende, planlagte projekter betegnes B-projekter. For at bestemmelsen kan finde anvendelse, skal de følgende betingelser dermed være opfyldt:

- Der skal være en hydraulisk sammenhæng mellem de relaterede A- og B-projekter, og

- B-projektet må ikke kunne realiseres som planlagt som følge af de nye regler, *og*
- En væsentlig, irreversibel investering i A-projektet skal være spildt.

Betingelserne uddybes i de efterfølgende afsnit 7.2, 7.3 og 7.4.

Det bemærkes, at evt. aftaler vedr. B-projekter ikke behøver være indgået inden 1. januar 2021, så længe betingelserne i øvrigt er opfyldt.

Det skal i den forbindelse bemærkes, bestemmelsen i bekendtgørelsens § 12, stk. 7, er forbeholdt situationer, hvor der *ikke* har været væsentlige irreversibile investeringer i B-projekter, f.eks. i form af væsentlige omkostninger til planlægning eller projektering inden 1. januar 2021 (jf. afsnit 4.2).

De hydraulisk sammenhængende projekter skal anmeldes til Forsyningssekretariatet senest 15. april 2021, jf. afsnit 9. Der er *ikke* mulighed for efter 15. april 2021 at udarbejde og anmelde yderligere projekter, der kan anses for hydraulisk sammenhængende med allerede etablerede eller igangsatte projekter, og som derfor ønskes gennemført som en del af overgangsordningen.

7.1. Formål med bestemmelsen vedr. hydrauliske sammenhænge

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 12, stk. 7, har, ud over at begrænse omfanget af spildte væsentlige irreversibile investeringer, bl.a. til formål at understøtte de kommuner og selskaber, der har udarbejdet langsigtede og sammenhængende planer for klimatilpasning og er begyndt at investere i nogle af projekterne. Selskaberne kan have foretaget væsentlige irreversibile investeringer i (herunder indgået bindende aftaler om) nogle af projekterne inden 1. januar 2021, men ikke have foretaget væsentlige irreversibile investeringer i hertil hydraulisk sammenhængende projekter. Det kan medføre en risiko for, at allerede afholdte væsentlige irreversibile investeringer er spildt, såfremt de resterende, planlagte projekter ikke kan gennemføres som planlagt pga. de nye regler.

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 12, stk. 7, har således til hensigt, at selskaberne – inden for nogle nærmere afgrænsninger og en begrænset overgangsperiode (se afsnit 11 om igangsættelseskravet), får mulighed for at gennemføre de resterende, planlagte projekter efter de tidligere regler, således at risikoen for spildte væsentlige irreversibile investeringer minimeres.

Det er desuden intentionen bag det samlede regelsæt, at de nye regler så vidt det er muligt uden væsentlige tab for selskaberne skal benyttes fremover, bl.a. for at understøtte, at der klimatilpasses til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau. F.eks. bør klimatilpasning, der ikke sker til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau, begrænses. Overgangsordningen skal betragtes som en undtagelse, der har til formål at understøtte en smidig indførelse af de nye regler i forhold til konkrete projekter, og altså ikke en bred mulighed for at gennemføre projekter, der må betragtes som uhensigtsmæssige jf. de nye regler, f.eks. fordi de ikke er dimensioneret til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt serviceniveau.

Bestemmelsen i bekendtgørelsens § 12, stk. 7, giver således ikke selskaber og kommuner adgang til ubegrænset at gennemføre projekter, der indgår i en samlet plan, efter de tidligere regler. Således skal:

- de allerede afholdte investeringer i A-projekter, som B-projekterne er hydraulisk sammenhængende med, være væsentlige og irreversibile, jf. afsnit 5 og 6, *og*
- der være en hydraulisk indbyrdes afhængighed mellem projekterne, der gør dem nødvendige for at opnå den samlede klimatilpasningseffekt af de allerede afholdte investeringer (se nærmere i afsnit 7.2), *og*
- B-projekter ikke kunne realiseres som planlagt, hvis de skal opfylde de nye regler (se nærmere i afsnit 7.3), *og*

- den allerede afholdte investering i A-projektet være spildt som følge af at B-projektet ikke gennemføres som planlagt (se nærmere i afsnit 7.3).
- Herudover følger det af igangsættelseskravet (se afsnit 11), at projekter, der igangsættes efter 1. januar 2027, under alle omstændigheder skal følge de nye regler, herunder reglerne om fastsættelse af serviceniveau.

En evt. anvendelse af bestemmelsen i bekendtgørelsens § 12, stk. 7, forudsætter en samlet plan eller projektbeskrivelse, der redegør for det samlede projektkompleks, dvs. både for de projekter, hvor der allerede er foretaget væsentlige irreversible investeringer (A-projekter), og de hydraulisk sammenhængende projekter, hvor der endnu ikke er (B-projekter). Dette vil være nødvendigt for at redegøre dels for den hydrauliske sammenhæng, og dels for at dimensioneringen og udformningen af et eller flere af projekterne er betinget af den planlagte etablering af et eller flere af de andre projekter.

7.2. Hydraulisk sammenhæng

”Hydraulisk sammenhæng” mellem projekter beror på en konkret vurdering. Der er en række forudsætninger for, at konkrete projekter kan anses for sammenhængende i henhold til bestemmelsen i bekendtgørelsens § 12, stk. 7.

7.2.1. Baggrund vedr. hydraulisk sammenhæng

Et B-projekt skal være fysisk forbundet med et A-projekt således at vandet som en del af normal/tilsigtet funktion vil strømme mellem projekterne via rør, på overfladen, i kanaler eller tilsvarende. Forbindelsen kan være via andre projekter eller anlæg, såsom rør, kanaler eller tunneler. Det skal dog hertil bemærkes, at effekten af hydraulisk sammenhæng typisk fortaber sig over store afstande og/eller højdeforskelle. I urbane områder, der bl.a. er kendetegnet ved sammenhængende kloaknet, vil det særligt gøre sig gældende, at projekter kan være fysisk forbundet via andre anlæg, uden at der er en tilstrækkelig hydraulisk sammenhæng i forhold til at kvalificere B-projektet til bestemmelsen i bekendtgørelsens § 12, stk. 7. Her vil den hydrauliske sammenhæng som regel være begrænset til umiddelbart nærtliggende projekter, dvs. inden for kort geografisk afstand.

Hydrauliske ændringer af ét B-projekt skal have en direkte effekt for det eller de forbundne A-projekter, for at A- og B-projekterne kan anses som hydraulisk sammenhængende. Dette må også anses som en nødvendighed for at kunne godtgøre et tab i form af spildte investeringer, jf. afsnit 7.4.

Det er således f.eks. ikke tilstrækkeligt, at projekterne er beliggende i det samme vandopland, hvis ændringer af ét projekt ikke har en direkte effekt for det eller de forbundne projekter. F.eks. vil projekter, der afleder til samme større vandområde og dermed er beliggende i samme vandopland, men som ikke herudover er hydraulisk forbundet med hinanden, ikke kunne anses for at være hydraulisk sammenhængende. Dette vil sige, at projekter, som er beliggende i store vandoplande, f.eks. til Gudenåen eller Øresund, ikke af denne årsag anses som hydraulisk sammenhængende. En sammenhæng via grundvandsstrømninger anses heller ikke for hydraulisk sammenhæng i denne forbindelse.

Det skal også bemærkes, at hydraulisk sammenhæng i nærværende bestemmelses forståelse kan være forskellig for to forbundne projekter afhængig af, hvilket der er A-projektet, og hvilket der er B-projektet. Den hydrauliske påvirkning kan således godt gå én vej, således at det ene projekts funktion påvirker det andet projekts funktion, men ikke omvendt. Dette kan eksempelvis være tilfældet ved markante højdeforskelle eller fysiske mekanismer, der kun tillader, at vandet løber den ene vej.

7.2.2. Påvisning af hydraulisk sammenhæng

Hydraulisk sammenhæng vil normalt kunne påvises ved, at B-projektets kapacitet og/eller funktion er en del af A-projektets dimensioneringsgrundlag. Med dimensioneringsgrundlaget forstås de elementer, der er betydende for f.eks., hvor stor en kapacitet et projekt skal have. Det kan f.eks. være, hvor meget vand et projekt skal kunne modtage, håndtere eller aflede, eller i hvor lang tid vandet skal kunne forsinkes, inden det ledes videre.

Hvis A-projektets dimensionering er baseret bl.a. på B-projektet, kan der siges at være en hydraulisk sammenhæng. Eftersom der skal være foretaget irreversible investeringer i A-projekterne inden 1. januar 2021, følger det, at der må være et egentlig projektgrundlag for A-projektet, herunder projektbeskrivelse og dimensioneringsgrundlag udarbejdet *inden* 1. januar 2021. Selskabet kan således redegøre for den hydrauliske sammenhæng ved at fremlægge dette dimensioneringsgrundlag for A-projektet, med angivelse af i hvilket omfang det eller de konkrete B-projekter er en del af dimensioneringsgrundlaget.

Det er en forudsætning, at den hydrauliske sammenhæng har en grad af væsentlighed, dvs. ikke er af negligerbar størrelse. Hvis B-projektets kapacitet kun har betydning for f.eks. 2 procent af A-projektets dimensionering/kapacitet, taler dette for, at den hydrauliske sammenhæng er af negligerbar størrelse. Hvis der er tilfælde, hvor selv en ganske lille hydraulisk ændring fra et B-projekt eller en hydraulisk sammenhæng til et A-projekt af negligerbar størrelse medfører et væsentligt spild for A-projektet, vil betingelserne kunne være opfyldt. I dette tilfælde forventes det, at selskabet redegør konkret for den hydrauliske sammenhæng og det afledte spild via f.eks. egentlige hydrauliske beregninger og økonomiske konsekvensvurderinger. Beregningerne skal ligge inden for A-projektets normale/dimensionerede funktionsområde, dvs. f.eks. op til A-projektets serviceniveau.

7.3. B-projekter må ikke kunne realiseres som planlagt

Det er en forudsætning, at B-projekterne ikke kan realiseres som planlagt som følge af de nye regler. Eksempler herpå kan være, at B-projektet som følge af de nye regler fordyres betydeligt, skal dimensioneres væsentligt anderledes, forsinkes betydeligt eller i øvrigt ikke kan gennemføres i den planlagte form. Listen er ikke udtømmende.

7.3.1. Betydelige fordyrelser

Hvis kravet om, at B-projektet skal gennemføres efter de nye regler, medfører, at selskabets omkostninger til projektet øges betydeligt, kan dette anses for at opfylde betingelsen. Det er en forudsætning, at fordyrelsen er så væsentlig, at det medfører, at det ikke længere er rentabelt eller hensigtsmæssigt for selskabet at gennemføre B-projektet. Selskabet skal i dette tilfælde redegøre for, at fordyrelsen af B-projektet er betydelig nok til, at projektet ikke længere kan gennemføres som planlagt som følge af de nye regler.

7.3.2. Betydelige forskelle i dimensioneringsgrundlag

Selskaberne kan f.eks. have dimensioneret de planlagte B-projekter ud fra et kommunalt fastlagt serviceniveau, et kommunalt mål eller en beregning af f.eks. cost/benefit eller samfundsøkonomisk gevinst. Hvis kravet om at overholde de nye regler, herunder beregning af samfundsøkonomi efter den statslige metode, medfører, at dimensionering af B-projektet ændres betydeligt, kan dette anses for at opfylde betingelsen.

Hvis dimensioneringen af B-projekterne er foretaget ud fra et fastsat serviceniveau, hvor der ikke er anvendt samfundsøkonomiske beregninger eller lignende, vil dette i sig selv som udgangspunkt kunne anses for en opfyldelse af betingelsen, hvis selskabet kan redegøre for, at en beregning efter den statslige metode i de nye regler vil give et væsentligt andet serviceniveau.

Hvis dimensioneringen af B-projekterne er planlagt ud fra en egentlig beregning, vil ændringen af B-projektet som følge af en genberegning efter de nye regler afhænge af, i hvilket omfang den gennemførte beregning adskiller sig fra den statslige metode i de nye regler. Selskabet skal i dette tilfælde redegøre for, at *forudsætningerne* for beregningerne adskiller sig i en grad, så det kan forventes at have indflydelse på resultatet. Det kan f.eks. være ved at der er anvendt *parametre* eller *skadestyper*, der er forskellige fra dem, der skal anvendes efter den statslige metode i de nye regler (jf. Miljøministeriets serviceniveau-bekendtgørelse inkl. bilag 1 og nationale standard skadesværdier på www.klimatilpasning.dk).

Det bemærkes her, at det fortsat er intentionen, at de nye regler i videst muligt omfang finder anvendelse efter ikrafttræden under hensyntagen til at begrænse spildte afholdte omkostninger.

7.3.3. Betydelige forsinkelser

Selskaberne og kommunerne kan have fastlagt konkrete investeringsplaner for nogle år frem, hvor konkrete projekter fremgår. Hvis kravet om at overholde de nye regler, herunder beregning af samfundsøkonomi, medfører, at et B-projekt i investeringsplanen ikke kan realiseres på det planlagte tidspunkt, men forsinkes betydeligt, såsom 1 år, kan dette anses for at opfylde betingelsen. Det er dog en forudsætning, at en evt. forsinkelse i sig selv skal have en reel økonomisk konsekvens, idet selskabet også skal kunne redegøre for, at en væsentlig irreversibel investering i A-projektet er *spildt* som følge af forsinkelsen, jf. afsnit 7.4. Betydelige forsinkelser kan i øvrigt i sig selv medføre, at projekter fordyres, f.eks. ved at selskabet skal afholde yderligere investeringer til genanskaffelse af nødvendigt materiel eller går glip af synergier/besparelser ved at projektet ikke længere kan gennemføres samtidig med andre projekter – se oven for. Herudover kan betydelige forsinkelser have indflydelse på evt. andre parter villighed eller evne til at indgå i fælles projekter. Det kan yderste konsekvens medføre, at B-projektet ikke kan realiseres som planlagt, hvis den anden, nødvendige part trækker sig fra projektet eller stiller yderligere krav, der medfører økonomiske omkostninger for selskabet, som følge af forsinkelsen.

Selskabet skal redegøre for, hvorfor en evt. forsinkelse vil opstå som følge af at projektet gennemføres under de nye regler.

Det indgår i vurderingen af eventuelle forsinkelser, at arbejdet med at gennemføre de samfundsøkonomiske beregninger af serviceniveauet og få udarbejdet og vedtaget plangrundlaget tager tid og kan medføre, at projekter kan forsinkes betydeligt. Tilsvarende kan argumentet om eventuelle forsinkelser dog kun i ringere grad anvendes mht. projekter, der ligger længere tid efter de nye reglers ikrafttræden. Det skyldes, at selskabet eller kommunen med rimelighed kan forventes at kunne have gennemført beregningerne og vedtaget et revideret plangrundlag, uden at det vil medføre en betydelig forsinkelse af projektet.

7.3.4. Øvrige væsentlige ændringer af B-projektet

Kravene i de nye regler kan på anden vis medføre, at B-projektet ikke kan gennemføres i den planlagte form. Et eksempel herpå kan være, at kravet om selskabsøkonomisk omkostningseffektivitet fordrer, at der anvendes en anden og for selskabet billigere anlægstype. I den situation kan selskabet ikke etablere B-projektet som planlagt, men skal vælge en anden løsning (medmindre en anden part er villig til at finansiere selskabets meromkostninger).

7.4. Spildt væsentlig irreversibel investering

Det er et krav, at en væsentlig irreversibel investering i et A-projekt vil være spildt, såfremt det eller de hydraulisk forbundne B-projekter ikke kan realiseres som følge af de nye regler. For en uddybning af ”væsentlig irreversibel investering” henvises til afsnit 5 og 6.

7.4.1. For dyre investeringer er gennemført i A-projektet

Ved en *spildt* irreversibel investering kan forstås, at der i væsentligt omfang er investeret for dyrt i A-projektet, hvis hydraulisk sammenhængende B-projekter ikke kan gennemføres som planlagt som følge af de nye regler. Det kan f.eks. være ved, at A-projektet ikke realiserer den effekt, der var tiltænkt, og at der derfor kunne have været gennemført i væsentligt omfang mindre investeringer i A-projektet, hvis ikke et eller flere B-projekter gennemføres.

7.4.2. Yderligere omkostninger til A-projektet

Ved et spild kan også forstås, at selskabet eller projektejer skal foretage yderligere, supplerende væsentlige investeringer for at opnå hvad der skønnes at være den planlagte effekt af A-projektet, herunder afholde væsentligt øgede driftsomkostninger, som direkte konsekvens af at B-projektet ikke kan realiseres som planlagt.

7.4.3. Generelt om betingelserne for hydraulisk sammenhængende projekter

Det er et krav, at der er tale om et spild og ikke kun, at en ændring eller bortfald af et B-projekt er ”uhensigtsmæssigt” for A-projektet eller for selskabets planlægning i øvrigt. En redegørelse for spildet for det konkrete A-projekt kan f.eks. ske i form af en beskrivelse af konsekvensen for A-projektet, jf. afsnit 9.6. Dette kan med fordel kombineres med selskabets redegørelse for hydraulisk sammenhæng, jf. afsnit 7.2.

I vurderingen af, om de spildte investeringer i et A-projekt kan anses for væsentlige, kan desuden supplerende indgå det relative økonomiske omfang mellem A- og B-projekterne. Hvis A-projektet er af begrænset økonomisk størrelse i forhold til B-projekterne, vil det således tale imod at B-projekterne realiseres efter de tidligere regler, medmindre selskabet kan redegøre for at spildet er af væsentligt omfang. Tilsvarende vil et eller flere B-projekter af begrænset økonomisk omfang set i forhold til A-projektet tale for, at B-projekterne kan realiseres efter de tidligere regler.

8. Ændringer af eksisterende aftaler

Hvis der foretages indholdsmæssig ændring af en medfinansieringsaftale eller samarbejdsaftale, som har betydning for spildevandsforsyningsselskabets omkostninger til det pågældende projekt, finder de nye regler i bekendtgørelsen anvendelse fra tidspunktet for ændringen, medmindre der før den 1. januar 2021 er afholdt væsentlige omkostninger, som er relevante for det ændrede projekt. Dette fremgår af bekendtgørelsens § 12, stk. 8.

Emnet vil blive uddybet i den kommende vejledning.

9. Anmeldelseskravet

En del af de projekter, der ønskes omfattet af overgangsordningen, *skal* anmeldes til Forsyningssekretariatet, for at selskabernes omkostninger hertil kan afholdes efter de tidligere regler. Hvis de omfattede projekter *ikke* anmeldes, kan selskabet kun afholde omkostninger hertil, hvis de nye regler opfyldes. Hvilke typer projekter, der skal anmeldes, fremgår af bekendtgørelsens § 12, stk. 3.

- Projekter, der er sat i drift inden 1. januar 2021, skal *ikke* anmeldes.
- Øvrige projekter skal anmeldes.
- Projekter, der igangsættes efter 1. januar 2027, kan ikke omfattes af overgangsordningen og skal derfor *ikke* anmeldes, jf. igangsættelseskravet (se afsnit 11).

9.1. Frist for anmeldelse

Fristen for anmeldelse til Forsyningssekretariatet er 15. april 2021, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 4. Anmeldelse sker via VandData.

9.2. Hvad skal anmeldes

Kravene til anmeldelsen fremgår af bekendtgørelsens § 12, stk. 3. Anmeldelsen skal således indeholde:

- en beskrivelse af formål og indhold i projektet, og
- en begrundelse for, at de nye regler i bekendtgørelsen ikke skal finde anvendelse for udgifter til projektet.
- Hvis begrundelsen bygger på indgåelse af en aftale, skal denne vedlægges.

I tilfælde af, at der gennemføres projekter i samarbejde med andre selskaber, skal hvert selskab anmelde egne delprojekter, samt en beskrivelse af det samlede projekt og selskabets delprojekters rolle ift. det samlede projekt. Ét selskab kan derfor ikke indberette på vegne af en gruppe af selskaber.

Medfinansieringsprojekter anmeldes af selskabet og ikke projektejer.

Det skal bemærkes, at et projekt, som anmeldes, som udgangspunkt skal afgrænses, så det svarer til, hvad selskabet forventer at søge om særskilt tillæg til (hvis selskabet forventer at søge om tillæg til projektet). Hvis tillægs- eller forhåndsgodkendelsesansøgning indsendes for et projekt, der er en del af et større kompleks af projekter, som er anmeldt samlet, vil bedømmelsen af, om overgangsordningen finder anvendelse, ske for det enkelte projekt, og ikke for det samlede kompleks af projekter. Betingelserne for at være omfattet af overgangsordningen vil således skulle være opfyldt for det enkelte projekt, der søges om tillæg til.

Som en del af anmeldelsen skal selskabet desuden vælge, hvilken mulighed vedr. behandling af anmeldelsen, der ønskes – se mere herom i afsnit 10.

Forsyningssekretariatet kan anmode om yderligere dokumentation for, at betingelserne for, at de nye regler ikke skal finde anvendelse (dvs. at et projekt kan omfattes af overgangsordningen), er opfyldt, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 3.

9.3. Beskrivelse af formål og indhold i projektet

Anmeldelsen skal indeholde en beskrivelse af formål og indhold i projektet.

Beskrivelsen af formål og indhold har til hovedformål at Forsyningssekretariatet entydigt kan identificere projektet og få et overblik over, hvad projektet har som formål.

9.4. Begrundelse for at projektet kan komme med i overgangsordningen

Selskabet skal ved anmeldelse af projektet angive en eller flere begrundelser for, at projektet opfylder betingelserne for at kunne omfattes af overgangsordningen.

Begrundelsen kan bestå i en eller flere af følgende tre muligheder:

1. Afgørelse om tillæg: Projekter, hvor Forsyningssekretariatet inden 1. januar 2021 har truffet afgørelse om at give tillæg, jf. afsnit 4.1.
2. Anmeldelsen vedlægges en henvisning til tillægsafgørelse vedrørende projektet.
3. Irreversible investeringer: Projekter, hvor selskab eller projektejer har haft væsentlige irreversible investeringer inden 1. januar 2021, jf. afsnit 4.2.

4. Anmeldelsen vedlægges en angivelse af beløbets størrelse, og hvor stor en del af projektets samlede budgetterede økonomi beløbet udgør, foruden hvilke omkostningerne der er afholdt, og hvilke omkostninger der er indgået bindende aftale om (dvs. kontraktsummen på bindende aftaler).
5. Hydraulisk sammenhæng: Projekter, hvor der er en sådan hydraulisk sammenhæng mellem to eller flere projekter, at en væsentlig irreversibel investering i et projekt (A-projekt) i væsentligt omfang vil være spildt, hvis et eller flere andre projekter (B-projekter) ikke kan realiseres som planlagt, jf. afsnit 7. Det er det konkrete B-projekt, der skal anmeldes. Anmeldelsen skal indeholde en angivelse af A-projektet.

9.5. Bindende aftaler

Hvis begrundelse 2 eller 3 (jf. afsnit 9.4) bygger på indgåelse af en bindende medfinansieringsaftale eller samarbejdsaftale om projektet, eller en bindende aftale om planlægning, projektering eller udførelse af projektet, skal aftalen vedlægges sammen med en kort beskrivelse af, hvorfor aftalen er bindende.

9.6. Supplerende redegørelser og/eller dokumentation

Forsyningssekretariatet vil i de fleste tilfælde efterfølgende anmode om dokumentation for, at betingelserne for, at bekendtgørelsens regler ikke skal finde anvendelse, er opfyldt. Det kan f.eks. være redegørelser for, at konkrete anmeldte projekter opfylder betingelserne herfor. Eksempler på evt. supplerende redegørelser og dokumentation er gengivet herunder. Listen er ikke udtømmende, da behovet for dokumentation vurderes konkret af Forsyningssekretariatet. Selskaberne kan med fordel overveje, om redegørelserne og dokumentationen kan vedlægges allerede ved anmeldelsen.

9.6.1. 1-anmeldelser: afgørelse om tillæg

Der vil normalt ikke være behov for yderligere dokumentation, så længe anmeldelsen entydigt udpeger den relevante afgørelse.

9.6.2. 2-anmeldelser: Irreversible investeringer

Redegørelser for selskabets eller projektejs irreversible investeringer:

- Fordeling af de irreversible investeringer på planlægning, projektering og udførelse.
- Dokumentation for konkrete udgiftsposter, f.eks. træk fra selskabets økonomi- eller tidsstyringssystem, bilag eller fakturaer fra konkrete aktiviteter.
- Fremlæggelse af projektbudget med angivelse af forventede udgiftsposter.

9.6.2. 3-anmeldelser: Hydraulisk sammenhæng.

Redegørelse for, at der er hydraulisk sammenhæng mellem A- og B-projekter (jf. afsnit 7.2):

- Projektbeskrivelse eller tilsvarende for A-projektet, der indeholder angivelse af B-projektets andel af dimensioneringsgrundlaget.
- Egentlige beregninger af de hydrauliske konsekvenser for A-projektet ved ændring eller bortfald af B-projektet.

Redegørelse for, at B-projekter ikke kan gennemføres som planlagt (jf. afsnit 7.3):

- Redegørelse for, at fordyrelsen af B-projektet er betydelig nok til at projektet ikke længere kan gennemføres som planlagt som følge af de nye regler.
- Redegørelse for, at forudsætningerne for genberegning af serviceniveauet for B-projekter adskiller sig fra den statslige metode i en grad, så det kan forventes at have indflydelse på resultatet.
- Redegørelse for, hvorfor en betydelig forsinkelse vil opstå som følge af at projektet gennemføres under de nye regler.

- Redegørelse for, at projektet ikke kan gennemføres i den planlagte form pga. andre krav i de nye regler, f.eks. kravet om at selskabet kun må afholde omkostninger svarende til en selskabsøkonomisk omkostningseffektiv løsning.

Redegørelse for, at en væsentlig irreversibel investering i et A-projekt vil være spildt (jf. afsnit 7.4):

- Redegørelse for, at der i væsentligt omfang er afholdt for dyre investeringer i A-projektet, hvis et eller flere B-projekter ikke gennemføres. Kan f.eks. være via et økonomisk overslag over omkostningerne til A-projektet, hvis et eller flere B-projekter ikke gennemføres som planlagt.
- Redegørelse for, at selskabet eller projektejer skal foretage yderligere, supplerende væsentlige investeringer for at opnå, hvad der skønnes at være den planlagte effekt af A-projektet. Kan f.eks. være via et økonomisk overslag over omkostningerne til A-projektet, hvis et eller flere B-projekter ikke gennemføres som planlagt.
- Egentlige beregninger af hydrauliske konsekvenser og afledte økonomiske konsekvenser for A-projektet ved ændringer af B-projektet.

Selskaberne kan med fordel overveje, om redegørelserne og dokumentationen vedlægges allerede ved anmeldelsen frem for at afvente at Forsyningssekretariatet henvender sig.

10. Forsyningssekretariatets sagsbehandling

10.1. Anmeldelsen til overgangsordningen og forhåndsgodkendelser

Når selskaber digitalt i VandData skal anmelde projekter til overgangsordningen, stilles de over for to muligheder: 1) Anmeldelse alene eller 2) anmeldelse og samtidig tilkendegivelse af ønske om forhåndsgodkendelse af projektet. En forhåndsgodkendelse vil både indeholde en vurdering af, om projektet forventes at være omfattet af overgangsordningen og af, om det forventes, at der vil kunne gives tillæg til projektet.

Valget mellem de to muligheder har ikke betydning for, om et projekt overholder betingelserne for at komme på overgangsordningen. Formålet er blot at tydeliggøre, at der kan ansøges om, at Forsyningssekretariatet hurtigst muligt ved en forhåndsgodkendelse vurderer, om det pågældende projekt 1) er omfattet af overgangsordningen og 2) om projektet lever op til kriterierne for tillæg.

Hvis et selskab har valgt anmeldelse alene, dvs. mulighed 1), afskærer det ikke selskabet fra på et senere tidspunkt at søge om forhåndsgodkendelse.

Forhåndsgodkendelser gives som altid med forbehold for ændrede forhold ved den endelige ansøgning om tillæg. Dette gælder både for så vidt angår, om projektet er omfattet af overgangsordningen, og om der kan gives tillæg. Den endelige afgørelse af begge dele sker først i forbindelse med selskabets endelige ansøgning om tillæg, når omkostningerne er afholdt.

Forsyningssekretariatet gør opmærksom på, at eventuelle forhåndsgodkendelser vedrørende projekter omfattet af de nye regler meddelt før d. 1. januar 2021 er bortfaldet som følge af ikrafttræden af de nye regler, også selv om selskabet har anmeldt projektet til overgangsordningen, så Forsyningssekretariatet kan tage stilling til om betingelserne for, at projektet er omfattet af overgangsordningen, er opfyldt.

- **Mulighed 1: Anmeldelse af ønske om overgangsordning uden samtidig angivelse af ønske om forhåndsgodkendelse:** Når et selskab anmelder projekter til overgangsordningen senest d. 15. april og vælger ikke samtidigt at angive et ønske om forhåndsgodkendelse, vil selskabet som udgangspunkt ikke blive bedt om dokumentation for kvalificering til overgangsordning før en eventuel senere ansøgning om forhåndsgodkendelse eller endelig ansøgning om tillæg.

- **Mulighed 2: Anmeldelse af ønske om overgangsordning med samtidig angivelse af ønske om forhåndsgodkendelse:** Når et selskab senest d. 15. april anmelder projekter til overgangsordningen, kan det vælge at angive, at det senest d. 1. september 2021 indsender ansøgning om forhåndsgodkendelse. Denne ansøgning skal indeholde dokumentation for, at betingelserne for at være omfattet af overgangsordningen såvel som betingelserne for at få tillæg er overholdt. Forsyningssekretariatet træffer herefter så hurtigt som muligt afgørelse om forhåndsgodkendelse.

Fristen for at anmelde projekter til overgangsordningen fremgår af ændringslovens § 6, stk. 2, og omkostningsbekendtgørelsens § 12, stk. 3. Det betyder, at alle projekter, som *ikke er indmeldt* senest den 15. april 2021, behandles efter de nye regler, uanset om de i øvrigt måtte overholde betingelserne for at omfattes af overgangsordningen.

10.2. Klagemuligheder

Forsyningssekretariatets afgørelser om forhåndsgodkendelse og endelige afgørelser om overgangsordning/tillæg kan påklages til Konkurrenceankenævnet, jf. vandsektorlovens § 26, stk. 2.

11. Igangsættelseskravet

Jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 4, er det ud over de øvrige krav en betingelse for, at selskabets omkostninger til et projekt kan afholdes efter de tidligere regler, at projektet igangsættes inden 1. januar 2027. Jf. bemærkningerne til loven menes der med igangsættelse, at den fysiske etablering af selve projektet skal være påbegyndt.

Dvs. uanset om et projekt i øvrigt opfylder betingelserne for at være en del af overgangsordningen, herunder er rettidigt og fyldestgørende anmeldt, bortfalder denne mulighed, hvis projektet igangsættes 1. januar 2027 eller senere.

Dette igangsættelseskrav gennemgås i hovedvejledningen, der forventes udgivet medio 2021.

12. I øvrigt om overgangsordningen

12.1. Frivillighed

Det er frivilligt for selskabet, om de vil udføre projekter, der i øvrigt opfylder kravene til overgangsordningen, efter de tidligere regler. Det står således selskabet frit for ikke at udføre sådanne projekter efter de tidligere regler, og derfor ikke at anmelde dem, men i stedet følge de nye regler.

Hvis et selskab har anmeldt et projekt til Forsyningssekretariatet med henblik på at gennemføre projektet efter de tidligere regler, er selskabet ikke bundet heraf. Selskabet kan således efterfølgende vælge at gennemføre projektet efter de nye regler i stedet.

Der henvises helt overordnet til den generelle intention om, at selskabernes projekter fremover så vidt det er muligt følger de nye regler. De nye regler understøtter gennemsigtighed i selskabernes projekter, bl.a. i de tilfælde, hvor andre interesser kan influere selskabernes opgaveløsning. De nye regler giver desuden ensartethed i selskabernes investeringer fremover, og understøtter bl.a. ensartet klimatilpasning på tværs af Danmark. Selskaberne kan således med fordel overveje, om projekter, der kan omfattes af

overgangsordningen, men som også kunne gennemføres mere eller mindre uændret efter de nye regler, gennemføres efter de nye regler i stedet, således at selskabet slipper for at skulle anmelde projekterne.

Energistyrelsen, den 9. april 2021

MARTIN HANSEN

/ Signe Schmidt